

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: turumanipulatsioon peab suutma finantsturgu mõjutada

Riigikohus: turumanipulatsioon peab suutma finantsturgu mõjutada

27. september 2021

Riigikohus selgitas täna avaldatud otsuses, et turumanipulatsioonina on karistatav üksnes tegevus, mis finantsturgu reaalset või vähemalt tõenäoliselt mõjutab.

Arutusel olnud juhtum puudutas Meelis Tikerpuud, kes tegi mullu 15. jaanuarist kuni 7. veebruarini AS-i Coop Pank aktsiaid ostes ja müües tehinguid iseendaga, kasutades kaht erinevat kontot.

Finantsinspeksiooni hinnangul oli tegemist turumanipulatsiooniga ja Tikerpuud karistati väärteo eest 500-eurose rahatrahviga. Inspeksioon leidis, et iseendaga tehinguid sooritades andis ta turule eksitavaid märguandeid Coopi aktsiate nõudluse kohta. Tikerpuu vaidlustas inspeksiooni otsuse Tartu Maakohtus, kuid tema kaebus jäeti rahuldamata.

Riigikohtu kriminaalkolleegium tühistas 27. septembril maakohtu otsuse ja lõpetas väärteomenetluse.

Kolleegium nentis, et kui keegi kannab väärtpabereid ühelt enda väärtpaberikontolt teisele börsitehinguga, siis võib tõepoolest tekkida põhjendatud kahtlus, et tehingul pole majanduslikku sisu ja sellega soovitakse näidata kauplemisaktiivsust tegelikust suuremana. Samas pole tehingud iseendaga väärtpaberiturul keelatud ja ainuüksi sellest faktist ei piisa turumanipulatsiooni tõendamiseks.

Turumanipulatsiooni kindlakstegemiseks tuleb analüüsida erinevaid manipuleeriva tegevuse tunnuseid, mis võimaldavad hinnata, kas ja millist mõju konkreetne tegevus turule avaldas või oleks tõenäoliselt avaldanud.

Näiteks tuleb tuvastada, millise osa moodustasid vaidlusalused tehingud või kauplemiskorraldused tehingute päevamahust, kas need koondusid lühikesse ajavahemikku, kas ja mil määral need mõjutasid finantsinstrumendi turuhinda, kas osa korraldusi hiljem tühistati jne.

Riigikohus märkis, et Tikerpuu asjas viitas inspeksioon ainult ühele turumanipulatsiooni tunnusele ehk aktsiate omaniku mittevahetumisele ja mainis lakooniliselt tehingute osakaalu päevasest tehingute kogumahust. Vaidlusaluste tehingute tegelikku või tõenäolist mõju turule aga inspeksioon täpsemalt ei kirjeldanud ja kohtumenetluses seda ei tuvastatud.

Kolleegium nentis, et praegusel juhul räägib turumanipulatsiooni vastu ka Tikerpuule ette heidetud tehingute väga tagasihoidlik rahaline väärtus (kokku ligi 7100 eurot). Samuti see, et kaubeldud 6350 aktsiat moodustasid AS-i Coop Pank aktsiatest vähem kui 0,007 protsenti ehk tühise osa.

Otsusegasaab tutvuda siin[1].

Arno Põder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-turumanipulatsioon-peab-suutma-finantsturgu-mojutada>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=4-20-2732/34>